

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00633/5/2020-03

Датум: 05. 10. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00633/4/2020-03 од 30. 09. 2021. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Основне академске студије (ОАС) – Андрагогија, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019), студијски програм **Основне академске студије (ОАС) – Андрагогија** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Педагошке и андрагошке науке за упис **30 (тридесет) студената** у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00633/4/2020-03
Датум: 30. 09. 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној дана 30. 09. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ
о акредитацији студијског програма
Основне академске студије (ОАС) – Андрагогија

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Основне академске студије (ОАС) – Андрагогија**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Педагошке и андрагошке науке за упис **30 (тридесет) студената** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, је дана 29. 12. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Основне академске студије (ОАС) – Андрагогија** (у даљем тексту: СП) под бројем 612-00-00633/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је Поткомисију за образовно-научно

поље Друштвено-хуманистичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној дана 11. 03. 2021. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 15. 03. 2021. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 17. 05. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираног СП, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију СП (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији СП из диспозитива.

Комисија је, на седници одржаној дана 30. 09. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Основне академске студије (ОАС) – Андрагогија**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019) дана 29. 12. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Стандард 1: Структура студијског програма

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 9 (девет).

Студијски програм Основне академске студије андрагогије садржи следеће елементе предвиђене Законом о високом образовању (“Сл. гласник РС” 88/17, 27/18 - др. закон и 73/18):

- Назив и циљеви студијског програма;
- Врста студија
- Академски назив;
- Условe за упис на студијски програм;
- Условe за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;
- Листу обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем;
- Начин избора предмета из других студијских програма;
- Начин извођења студија и потребно време за извођење студија;
- Бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са европским системом преноса бодова (ЕСПБ);

Након обављене посете установи од стране РК и увида у Извештај РК са предлозима за допуну и корекцију материјала, конкретизовани су исходи процеса учења за овај студијски програм.

У приложеној документацији за акредитацију овог студијског програма уредно је достављен Прилог 1.1. Публикација установе (у електронском облику, хиперлинк ка сајту институције).

Установа је уредно доставила Извештај о саморедновању Филозофског факултета Универзитета у Београду, који су Наставно - научно веће Факултета и Савет Факултета усвојили на седницама одржаним 11.9.2020. године. Увидом у садржај овог Извештаја, за Стандард 4: Квалитет студијског програма, потврђујемо да је установа у општем извештају представила опис стања, анализу и процену квалитета студијских програма, организацију и начин извођења наставе. У приложеној SWOT анализи квалитета студијских програма утврђене су и јасно утврђене предности, слабости, могућности и опасности, уз појединачну квантификацију процене. Након детаљне анализе излистани су предлози мера и активности за унапређење квалитета студијских програма, са конкретизацијом акционог плана. У Извештају је уредно наведен списак табела и прилога (хиперлинк).

Увидом у појединачни извештај о самовредновању, за студијски програм Основне академске студије андрагогије запажена је добра повезаност овог документа са општим извештајем Факултета. Нпр. представљени подаци о просечном трајању студирања на овој студијској групи у периоду 2016 - 2019. године, о резултатима анкетања дипломираних студената (2020) и о резултатима анкетања послодаваца дипломираних андрагога, доводе се у везу са садржајима поменуте SWOT анализе, која је урађена на нивоу Факултета. Како је наведено, најмањи допринос студијског програма дипломирани андрагози виде у практичним знањима и пракси током студија, оспособљености за рад у струци као и стеченим организационим вештинама, с трендом пораста ових оцена на вишим нивоима студија. Зато није случајно да се међу слабостима и опасностима у анализи наводе немогућност организовања стручне праксе у континуитету, недовољна информисаност о стварним исходима студијских програма и брзо репродуковање теоријског знања без практичне примене. Ово је смо један од примера добре поменуте повезаности садржаја у општем и појединачном извештају о самовредновању.

Стандард је испуњен.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9 (девет).

Студијски програм Основне академске студије андрагогије има јасно одређену сврху његове реализације, и улогу у образовном систему, а то је оспособљавање ширег профила стручњака за професионално деловање у систему образовања и учења одраслих и коришћење образовања и учења одраслих као инструмента промоције и подршке индивидуалном и друштвеном развоју.

Овим стандардом су конкретизоване могућности професионалног деловања будућих андрагога (самостално или тимско ангажовање у широком спектру институција формалног и неформалног образовања, јединицама за развој, образовање и људске ресурсе у компанијама, локалној самоуправи, медијским кућама, професионалним асоцијацијама, НВО и другим организацијама и установама чији су домен интереса и одговорности образовање и учење одраслих).

Такође, овим стандардом су делимично утврђене, али препознатљиве професионалне компетенције будућих андрагога, које су друштвено оправдане и корисне,

али нису јасно конкретизоване. Како је наведено у материјалу, стручни профил андрагога подразумева: 1) висок степен самосталности у практичном деловању испитивања и анализе образовних потреба, планирању, програмирању, организацији, реализацији, управљању и евалуацији процеса образовања и учења одраслих, као и саветовању и вођењу у различитим животним доменима одраслих: раду, локалној заједници, породици и слободном времену; 2) учествовање у свим фазама истраживања (самостално и/или у тиму) ради унапређивања праксе образовања и учења одраслих; 3) учествовање у организацији и реализацији истраживања с циљем упознавања и развијања праксе образовања и учења и планирања активности образовања и учења, заснованих на научном и стручном знању, као и релевантним чињеницама у различитим областима.

Увидом у Стандард 3 – Циљеви студијског програма, евидентно је да је сврха овог студијског програма великим делом усклађена са основним циљевима ове установе, који подразумевају развијање различитих капацитета и способности будућих андрагога

Стандард је испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Поткомисија је констатовала да је за овај стандард дата оцена 9 (девет).

Стандардом 3 - Циљеви студијског програма, јасно су формулисани општи и специфични циљеви студијског програма Основне академске студије андрагогије.

Како је истакнуто у овом стандарду, у општем смислу циљеви су усмерени на стицање знања и развијање способности, вештина и вредности неопходних за професионални рад у подручју образовања и учења одраслих, као и за даље образовање и стручно усавршавање. Конкретизовани су и специфични циљеви овог студијског програма, за развој различитих капацитета и способности, од усвајања и разумевања андрагошких идеја, теорија, концепција, принципа и појмова, разумевања одраслих и феномена њиховог образовања и учења у различитим контекстима, облицима и доменима, промоције и развоја концепта доживотног образовања, истраживања и развијања система формалног и неформалног образовања и информалног учења одраслих, креирања мера индивидуалне подршке за успешно образовање и учење одраслих, до истраживачког рада у различитим областима праксе образовања и учења одраслих, коришћења истраживачких резултата у разумевању и унапређењу праксе и даљег образовања дипломираних андрагога на мастер и докторским студијама андрагогије као и студијама других друштвених и хуманистичких наука.

Излистани циљеви овог студијског програма су повезани са сврхом студијског програма и утврђеним професионалним компетенцијама свршених студената.

Такође, циљеви овог студијског програма су усклађени са захтевима у односу на потребе социјалног окружења. Ову констатацију поткрепљујемо излистаним специфичним циљевима овог програма (разумевање савремених теоријских оријентација и савремене праксе образовања и учења одраслих; унапређење андрагошких знања и достигнућа у области образовања одраслих, посебно у домену промоције и развоја концепта доживотног образовања; организовање процеса образовања одраслих, обухватајући све аспекте и домene живота одрасле особе и потребе социјалног окружења; успостављање система у којем образовне потребе за напредовањем и развојем може да задовољи свака одрасла особа у различитим подручјима (опште, грађанско, културно, стручно, здравствено, културно-естетско, еколошко и сл).

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Поткомисија је констатовала да је за овај стандард дата оцена 9 (девет).

У извештају РК стоји да је Установа конкретизовала знања, способности, вештине и ставове свршених студената које су у функцији квалитетног обављања стручне делатности андрагога и одговарају Националном оквиру квалификација за ниво основних академских студија.

У документацији за овај стандард, компетенције дипломираних студената (андрагога) су представљене појмовима: спремност да разумеју, познају, анализирају, развијају, управљају, примењују, евалуирају, истражују, разумеју, информишу, саветују, креирају, организују и евалуирају, познају (методе, технике,...), имају одговоран однос..., придржавају се етичких и професионалних норми. Ови појмови подразумевају стечена знања способности, вештине и ставове свршених студената, неопходне за обављање посла и даље учење.

Уз овај стандард, уредно је достављен Прилог 4.1. (Додатак дипломи).

Након обављене посете установи од стране РК и увида у Извештај РК са предлозима за допуну и корекцију материјала, компетенције дипломираних студената су диференциране и представљене у категоријама општих и предметно-специфичних способности, како је дефинисано Правилником о стандардима.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард са припадајућим прилозима и табелама је линкован са приложеном документацијом. Курикулум студијског програма Андрагогија ОАС конципиран је у складу са његовим основним циљевима.

Курикулум се реализује кроз осам семестара, односно 4 академске године. Приложени студијски програм обухвата 35 обавезних предмета, укључујући и два страна језика и 20 изборних предмета. Од укупног броја, на првој години је распоређено, по 10 обавезних предмета од којих је један страни језик (по избору); на другој години 9 обавезних и 6 изборних предмета од којих се бирају 3; на трећој години 8 обавезних предмета и 8 изборних предмета од којих се бирају 4; на четвртој 8 обавезних и 6 изборних од којих се бирају 3 предмета. Предмети су из поља хуманистичких и друштвених наука, и углавном су добро испланирани.

Активна настава (предавања, вежбе и други облици) - У просеку, предавања износе 15,12 часова недељно (59,73%), вежбе 10,19 (40,26%), а остали часови облици наставе 0,75 часова недељно (2,96%), што износи 25,31 часова активне наставе недељно, а што одговара захтеву да према Закону о високом образовању студент мора имати најмање 20 часова активне наставе недељно (600 на годишњем нивоу), а према упутству стандарда највише 30 часова недељно. Према упутствима стандарда од минималног броја часова активне наставе на првом степену студија, од 600 часова 50% до 60% су предавања, а остало су вежбе и други облици активне наставе. Изборни предмети које студент бира износе 58 ЕСПБ од 240 ЕСПБ, а фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 24,17%.

Рецензентска комисија констатује да је број часова активне наставе и предавања одговарајући, као и фактор изборности на студијском програму оас Андрагогија.

На четвртој години, у осмом семестру, предвиђена је Стручна пракса за област андрагогије, као обавезан елемент, а који доноси 6 ЕСПБ, што је усклађено са Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма. Студијски програм није организован као ИМТ студијски програм.

Анализа Курикулума студијског програма основних студија Андрагогија је потврдила да он у великој мери складу са захтевима Стандарда 5 у погледу распореда предмета по семестрима, фонду часова и броју ЕСПБ, као и да је утврђен адекватан број различитих група предмета у студијском програму према препорученим процентима.

Описи појединих предмета из Табеле 5.2. (Опис предмета са називом, типом предмета, годином и семестром студија, број ЕСПБ, наведено име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања) не садрже све елементе прописане Стандардом 5.

Рецензентска комисија констатује да је распоред предмета по семестрима, фонд часова и број ЕСПБ одговарајућ; да је утврђена правилност заступљености различитих група предмета у студијском програму према препорученим процентима, да је број часова активне наставе и предавања одговарајући, као и фактор изборности на студијском програму оас Андрагогија. Опис предмета са називом, типом предмета, годином и семестром студија, број ЕСПБ, наведено име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања су код одређеног броја предмета испуњени.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Утврђено је да је овај стандард оцењен оценом 9 (девет).

Увидом у приложену документацију констатовано је следеће:

Студијски програм је целовит и свобухватан и нуди могућност стицања најновијих стручних и научних сазнања;

Студијски програм је усаглашен са другим програмима на истој високошколској установи;

Студијски програм је усклађен са три акредитована програма иностране високошколске установе европског образовног простора; 1) студијски програм Филозофског факултета Универзитета у Љубљани, студије андрагогије; 2) студијски програм Филозофског факултета у Прагу – Карлов универзитет у Прагу, Чешка Република, студије андрагогије и менаџмент људских ресурса; 3) студијски програм Ото Фридрих универзитета у Бамбергу, Немачка, професионално-континуирано образовање одраслих.

Садржај и структура студијског програма Основне академске студије андрагогије и Мастер академске студије андрагогије упоредиви су у погледу научне заснованости и иновативности, интенционалности, структурирања система образовања са датим студијским програмима.

Студијски програм је формално и структурно усаглашен са утврђеним предметно специфичним стандардима за акредитацију.

Многи предмети студијског програма Основне академске студије андрагогије и Мастер академске студије андрагогије имају идентичне или сличне називе. Основна разлика се огледа у трајању студија. Основне академске студије андрагогије трају 4 године и једну годину Мастер академске студије андрагогије. Студијски програми из

иностранства су конципирани тако да основне студије трају три године, а мастер две године.

Стандард је испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Поткомисија је констатовала да је овај стандард оцењен оценом 10 (десет).

Услови за упис на студијски програм ОАС Андрагогија Филозофског факултета Универзитета у Београду су јасно дефинисани општим актима, а конкурс јасно предвиђа број студената за студијски програм, услове уписа, мерила за рангирање, поступак уписа, начин улагања жалби на конкурс као и висину школарине за самофинансирајуће студенте (Прилог 7.1, Прилог 7.3). Сва акта и документација за кандидате које занимају њихова права и обавезе су објављена и лако доступна свим заинтересованим кандидатима за упис на студијски програм, о чему се можемо уверити и удивом на интернет страницу Филозофског факултета у Београду (<http://www.f.bg.ac.rs/studenti/upis>). Састав комисије за упис на ОАС Андрагогија је задовољавајућ, предвиђа осам чланова (Прилог 7.2). На основу увида у достављене податке (Табела 7.1 и Табела 7.2) може се видети да је уписани број студената у текућој и протекле две године врло добар, што говори о одрживости и актуелности студијског програма. Из документације се види да постоји број студената који се задржавају на завршним годинама, то РК не сматра отежавајућом околношћу (Табела 7.2).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Утврђено је да је овај стандард оцењен оценом 10 (десет).

Процес оцењивања студената је апсолутно испоштован уважавањем редовности и активности током наставе, колоквијума и вежби које претходе резултату на самом испиту. Ове ставке су регулисане и јасно дефинисане Правилником о пријављивању испита и Правилником о оцењивању и испитима (http://www.f.bg.ac.rs/pravna_akta). Уједно, анализом појединих предмета у достављеној документацији, односно Књизи предмета, сматрамо да је подела бодова које студент стиче задовољавајућа. Сви критеријуми у расподели ЕСПБ су испоштовани, односно колико бодова студент добија у настави, предиспитним обавезама и завршном испиту (Прилог 8.2 и Табела 8.1). Предметни наставник даје објашњења о обавезама студената, критеријумима оцењивања, расподели ЕСПБ и формирању коначне оцено, а веома задовољавајућим сматрамо што у појединим предметима студенти имају могућност учешћа у формирању критеријума, као и у међусобном и у самооцењивању. То нас упућује да студенти имају могућности консултације са ангажованим наставним особљем и са њима могу обављати све врсте консултација око припрема испита, израде семинарских радова или проучавања тема које их интересују, што сматрамо веома задовољавајућим. Достављени статистички подаци о напредовању студената на студијском програму (Табела 8.2) показују квалитет студијског програма, као и посвећеност и студената и наставника у учењу и напредовању студената.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 9: Наставно особље

Утврђено је да су чланови РК овај стандард оценили оценом 9 (девет).

Настава – наставници

- Укупан број наставника ангажованих на студијском програму је 42: од којих је 39 ангажовано са 100% радног времена, док су 3 наставника запослена у установи са мање од 100% радног времена (наставници запослени са делом

радног времена); Нема ангажованих наставника по уговору; Број наставника ангажованих са делом радног времена (мање од 100% радног времена) је 3; Наставници ангажовани са 100% радног времена изводе 93,45% укупне наставе у установи. Испуњени су захтеви који се односе прописани проценат часова (70%) активне наставе коју држе наставници ангажовани са 100% радног времена; Просечно оптерећење наставника на студијском програму у просеку износи 2,89 час недељно; Оптерећење наставника, укључујући и оптерећење на другим студијским програмима на Факултету, налази се у прописаним оквирима – није веће од 12 часова недељно.

Настава – сарадници

- На студијском програму ангажовано је 3 сарадника: од којих један сарадник запослен са 100% ангажовања, а два сарадника са мање од 100% радног времена (сарадници запослени са делом радног времена);
- Нема ангажованих сарадника по уговору;
- Сви ангажовани сарадници су у звању асистента;
- Укупно часова активне наставе коју држе сарадници износи 8,25;
- Просечно оптерећење сарадника на студијском програму износи 2,75 час недељно;
- Нема сарадника чије је ангажовање на студијском програму или укупно ангажовање веће од 16 часова недељно;
- Број сарадника одговара потребама остварења студијских програма. Укупан број сарадника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијским програмима установе.

Књига наставника

- У Књизи наставника налазе се и расположиви су подаци о свим наставницима који су ангажовани на студијском програму;
- Научне, уметничке и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном и образовно-уметничком пољу;

Сајт

- Подаци о звањима и предметним задужењима наставног особља јавно су доступни на званичном сајту факултета <http://www.f.bg.ac.rs/sr-lat/andragogija>;

Документација

- За све наставнике ангажоване са пуним радним временом приложени тражени подаци;
- Испуњени су услови везани за датуме избора наставника са пуним радним временом.
- Приложени су сви уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА, наставника са пуним радним временом.
- Приложени су сви уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА, наставника са непуним радним временом;
- Испуњени су услови везани за датуме избора наставника са непуним радним временом;

- Испуњени су сви законски услови везани за датуме избора сарадника са пуним радним временом;
- Испуњени су сви законски услови везани за датуме избора сарадника са непуним радним временом.

Анализа елемената Стандарда 7 SWOT методом у оквиру Извештаја о самовредновању, а који се односе на наставно особље, је показала да се поступак избора наставника и сарадника обавља се у складу са Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника, транспарентан је и доступан јавности; код наставника и сарадника присутна је тежња ка сталном побољшању научне и стручне компетентности; висока мотивисаност већине наставника и сарадника за унапређење квалитета студијских програма, наставних процеса и услова рада.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Поткомисија је констатовала да је овај стандард оцењен оценом 9 (девет).

С обзиром на укупан расположиви простор (18.993,58 квм) и пројектовани број студената за наредне школске године (2532) за 30 реакредитованих и три нова мастер програма Филозофски факултет испуњава овај стандард.

Структура простора којим располаже Факултет је следећа:

- простор за извођење наставе 5.171,10 квм
- простор за наставно и друго особље 5.876,41 квм
- остали простор 7.946,07 квм

За непосредно извођење наставе намењен је простор од 2.751,04 квм (2068 места) који чине:

- 4 амфитеатра 815,37 квм (732 места);
- 25 слушаоница 1.263,00 квм (983 места);
- 8 учионица 440,88 квм (269 места) и
- 3 лабораторије 231,79 квм (84 места).

За непосредан рад запослених обезбеђено је 3.724,90 квм простора (наставнички кабинети и канцеларије за административно-техничко особље):

- Простор за рад наставника 2.490,43 квм;
- Простор за рад ненаставног особља 1.234,47 квм.

Из овог прегледа види се да:

Филозофски факултет у Београду располаже одговарајућим просторним ресурсима потребним за реализацију академских студија на свим програмима. Обезбеђено је коришћење амфитеатра, учионица, библиотечног простора са читаоницом, рачунарског центра, и другог простора. Факултет поседује савремену технику и лабораторијску опрему.

На Факултету су у употреби 421 деск-топ рачунара, 182 штампача, 49 LCD пројектора, 45 скенера, 37 фотоапарата, 237 лап-топ рачунара, 14 фотокопир апарата и 17 камера.

Факултет води одговарајућу набавну и финансијску политику у погледу савремених комуникационих и информатичких и других техничких средстава, како би обезбедио услове за квалитетно извођење наставе и рад свих запослених и студената.

Филозофски факултет има 11 библиотечких јединица, у којима ради 21 библиотекар од 8 до 20 часова. У саставу сваке библиотеке је читаоница намењена студентима и депо за одлагање и чување књига. У свим читаоницама студентима су на располагању терминали, прикључени на академску мрежу за претраживање електронских каталога и базе стручне периодике.

У циљу доступности простора и опреме лицима са хендикепом на Факултету су израђене рампе за кретање са инвалидским колицима и издвојен је лифт и одговарајуће опремљен тоалет.

Из свега изложеног се види да је стандард испуњен у потпуности.

Укупан библиотечки фонд Филозофског факултета је 470.899 библиотечких јединица, уџбеника и друге уџбеничке литературе и завршних радова студената.

У библиотекама је студентима доступна релевантна научна и стручна литература потребна за наставни процес и припремање испита.

На факултету је успостављен и Рачунарско документациони центар.

Поред рачунара у учионицама и слушаоницама студентима је на располагању и 56 рачунара у две рачунарске учионице. Сви рачунари имају приступ интернету.

За извођење студијског програма користи се одговарајућа техничка опрема: компјутери, видео-пројектори, штампачи, фотокопир апарат, паметна табла итд. Студенти имају могућност бесплатног приступа најзначајнијим светским базама података које садрже велики број наслова часописа и књига из свих научних области. Захваљујући оснивању Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку (КОБСОН) корисницима, са ИП адресом Универзитета, омогућен је бесплатан приступ најзначајнијим светским базама података које садрже велики број наслова часописа и књига из свих научних области. Факултет води одговарајућу набавну и финансијску политику у погледу савремених комуникационих и информатичких и других техничких средстава, како би обезбедио услове за квалитетно извођење наставе и рад свих запослених и студената.

Из анализе резултата анкете (у којој је учествовало 170 студената) студенти високо оцењују интернет страну, библиотеку и доступну литературу.

На интернет страници Факултета постављени су сви општи акти који регулишу обезбеђивање квалитета управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке.

Систематско праћење и периодичну проверу квалитета ненаставне подршке спроводи Савет и Декан, у оквиру својих надлежности.

Савет Факултета и Декан обављају функцију органа управљања и органа пословођења и њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом утврђени су Статутом Факултета у складу са Законом.

Организационе јединице и њихов делокруг рада утврђени су Статутом Факултета у складу са Законом. Декан је одговоран за координацију рада организационих јединица и спроводи контролу законитости рада организационих јединица.

Факултет обезбеђује управљачком особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану у складу са финансијским могућностима Факултета.

Декан руководи Факултетом на добробит свих научних и наставних области за које је Факултет матичан, у складу са Законом.

О питањима од значаја за рад Факултета и предлозима за унапређење наставне и научне делатности, Декан се консултује са управницима одељења на редовним састанцима Деканског савета. О покренутим питањима и предлозима начелно усвојеним од стране Деканског савета, управници обавештавају чланове својих одељења и отварају расправу која има за циљ информисање чланова одељења и формирање ставова о питањима о којима се доносе одлуке на наредним седницама Већа и Савета.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета и самовредновање утврђени су стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета управљања Факултетом.

Резултати последњег анкетирања су показали да су наставници углавном задовољни радом управе и факултетских служби.

Студенти су укључени у процес праћења, контроле, обезбеђења и унапређења квалитета и имају своје представнике у органима и стручним телима Факултета (Савет Факултета и Наставно-научно веће, одређене комисије Наставно-научног већа и већа одељења).

Студенти учествују у редовној евалуацији рада Факултета и евалуацији педагошког рада наставника, наставе и услова рада. Резултати свих евалуација редовни су предмет анализе и разматрања Управе Факултета, Наставно-научног већа, Савета и Студентског парламента. У поступку самовредновања обавезно се разматра оцена студената о испуњености стандарда за обезбеђење квалитета и самовредновање у складу са Правилником о обезбеђењу квалитета и самовредновању.

Програм и начини контроле квалитета програма су развијени и кроз ТЕМПУС пројекат у сарадњи са четири ЕУ универзитета. Након прве године реализације програма извршена је евалуација од стране Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, чији је резултат студија о квалитету програма која потврђује његов висок квалитет.

Ради провере квалитета и унапређивања ненаставне подршке, Факултет организује вредновање рада ненаставног особља.

Наставници и студенти оцењују рад ненаставног особља у поступку самовредновања. Студентски парламент такође може разматрати рад ненаставних служби Факултета и може једанпут годишње да упути Савету мишљење о томе. Резултате вредновања ненаставног особља које су обавили наставници и сарадници, као и мишљење Студентског парламента Савет разматра на истој седници на којој разматра и извештај Декана о квалитету ненаставне подршке.

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Утврђено је да је овај стандард оцењен оценом 10 (десет).

Установа је посвећена обезбеђењу квалитета како у погледу организације студија тако и у доступности релевантних информација.

Филозофски факултет Универзитета у Београду уредно је доставио Извештај о самовредновању. У складу са Законом о високом образовању и Стратегијом (Факултета) за обезбеђивање квалитета, а према захтевима који су наведени у Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, установа је уредно приступила изради овог Извештаја, три године после усвајања претходног Извештаја о самовредновању, који је усвојен 2016. године. У материјалу су уредно наведени подаци о претходним поступцима самовредновања, спроведеним на Факултету, којима се потврђује да контрола квалитета овог студијског програма (Основне академске студије андрагогије) подразумева редовно и систематско праћење његове реализације и предузимање мера за унапређење квалитета рада у свим сегментима (у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе).

У Извештају је констатовано да је у поступку контроле квалитета овог студијског програма обезбеђена активна улога наставника, ненаставног особља и студената, који чине Комисијау за обезбеђивање квалитета и самовредновање и имају своје улоге у процесу оцењивања квалитета студијског програма. Студенти активно учествују у процесу

вредновања квалитета студијског програма и сваког семестра оцењују педагошки рад наставника. Ова Комисија припрема Извештај о самовредновању на основу кога се одлучује о мерама за унапређивање квалитета (курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања, уџбеника, литературе). У документацији за овај стандард је наведено да одељењска комисија посебно разматра студијски програм и даје предлоге за његово осавремењавање. Такође је истакнуто да наставници примењују различите поступке евалуације наставе и на основу резултата евалуације развијају и мењају програме наставних предмета. Студенти активно учествују у процесу вредновања квалитета студијског програма и сваког семестра оцењују педагошки рад наставника.

У овом Извештају је констатовано да су на нивоу Факултета усвојена следећа документа: 1) Стратегија за обезбеђивање квалитета (2020. године, Одлуком Савета Факултета); 2) Акциони план за спровођење Стратегије за обезбеђивање квалитета (2020. године, Одлуком Савета Факултета); 3) Извештај о самовредновању (2020. године, Одлуком Наставно-научног већа Факултета).

Стратегија за обезбеђивање квалитета је доступна јавности, на интернет страници Факултета: <http://www.f.bg.ac.rs>.

Установа је за Стандард 11 – Контрола квалитета уредно доставила табеле и прилоге: 1) Табела 11.1. Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет (Комисије за квалитет,...) рада Установе; 2) Прилог 11.1. Извештај о резултатима самовредновања Установе; Извештај о самовредновању студијског програма; 3) Прилог 11.2. Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета- Установе; 4) Прилог 11.3. Правилник о уџбеницима на Установи; 5) Прилог 11.4. Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет...).

У Извештају о самовредновању, у оквиру сваког појединачног стандарда посебно су обрађени следећи елементи: 1) опис стања, анализа и процена стандарда који су утврђени Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма; 2) методом SWOT анализе извршена је детаљна анализа предности, слабости, могућности и опасности, које могу да утичу на побољшање квалитета рада у свим сегментима; 3) приказан је предлог мера и активности за унапређење квалитета рада установе.

За све поменуте стандарде, установа је уредно доставила прилоге.

Упоредивањем материјала за акредитацију са стандардима 1, 2, 3, 5, 6, 13, и 14 из Извештаја о самовредновању, констатујемо следеће:

Као што је већ истакнуто, установа је утврдила Стратегију за обезбеђење квалитета, у којој су формулисани мисија и циљеви Факултета, као и опредељење за перманентно праћење и унапређење квалитета у свим сегментима рада. Стандардом 1 - Стратегија обезбеђења квалитета, конкретизовани су основни дугорочни циљеви Факултета, који су усмерени на унапређење квалитета високог образовања, повећање ефикасности студија, побољшање квалитета студијских програма, наставе и научно-истраживачког рада, повећање доприноса академском животу Универзитета, Факултета и друштвене заједнице. Овим Стандардом су такође дефинисане мере и субјекти обезбеђивања квалитета, а детаљан план рада и спровођења активности одређени су усвојеним Акционим планом.

У оквиру Стандарда 2 - Стандарди и поступци обезбеђивања квалитета, установа је утврдила начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности који се у највећој мери односе на унапређење студијског програма, односно наставе и наставног процеса.

У вези са Стандардом 3 - Систем обезбеђивања квалитета, установа је потврдила да је изградила организациону структуру за обезбеђење квалитета. У Извештају је

констатовано да је институционални оквир система за обезбеђивање квалитета дефинисан Статутом Филозофског факултета. У складу са тим, Наставно-научно веће Факултета формирало је поменути Комисију за обезбеђивање квалитета и самовредновање. За обезбеђивање квалитета на Факултету одговорни су: Декан, органи управљања и руковођења Факултетом и Комисија за обезбеђивање квалитета и самовредновање, али о обезбеђењу и унапређењу квалитета брину сви запослени и студенти Факултета.

Када је реч о Стандарду 5 - Квалитет наставног процеса, у Извештају је наведено да се наставни процес на Факултету остварује уз поштовање Статута Филозофског факултета и одговарајућих правилника, тј. правила студија. Потврђено је да контрола квалитета наставног процеса подразумева анкетирање студената о квалитету наставног процеса, контролу процедура и поступака који обезбеђују поштовање плана и распоред наставе, праћење активности којима се подстиче стицање компетенција и педагошког искуства наставника и сарадника.

У вези са Стандардом 6 - Квалитет научно-истраживачког, уметничког и стручног рада, у Извештају је констатовано да се на Филозофском факултету у оквиру 9 одељења, реализује велики број научно-истраживачких пројеката. Пројекти се осмишљавају и планирају преко већа научних јединица и одељења. Филозофски факултет је акредитован за обављање научно-истраживачке делатности у области друштвених наука – филозофија, социологија, психологија, педагогија, андрагогија, историја, историја уметности, археологија, етнологија, антропологија и класичне науке, решењима Министарства науке (последње решење из 2019. године). На Факултету се остварује јединство образовног, научно-истраживачког и професионалног (стручног) рада, повезивањем наставног, научно-истраживачког и стручног потенцијала. Велики број наставника, сарадника и студената (уписаних на докторске и мастер академске студије) су укључени у научно-истраживачки рад. Континуирано се ради на на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научно-истраживачког рада и њиховој примени у циљу унапређивања наставног процеса.

Саржаји у Извештају, у односу на Стандард 13 - Улога студената у самовредновању и провери квалитета, надовезују се на претходне стандарде. Већ је потврђено да студенти имају значајну улогу у процесу провере, обезбеђења и унапређења квалитета, њиховим чланством у Комисији за обезбеђивање квалитета и самовредновање, као и анкетирањем студената о квалитету високошколске установе. У Извештају је констатовано да Факултет сарађује и пружа подршку раду Студентског парламента, који својим Пословником предвиђа учествовање у поступку самовредновања Факултета као и разматрање питања и спровођење активности у вези са обезбеђивањем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научно-истраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда. У Извештају су излистане активности студената које им обезбеђују учешће у процесу самовредновања и провере квалитета рада у свим доменима.

Стандард 14 – Систематско праћење и периодична провера квалитета образложен је активностима Комисије за обезбеђивање квалитета и самовредновање на Факултету, која за потребе Факултета организује, контролише и унапређује рад на спровођењу утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета, редовно и систематски прикупља и обрађује податке, обезбеђује повратне информације од послодаваца, својих бивших студената и других организација о компетенцијама свршених студената, уз напомену да од овог самовредновања Комисија треба изменом у Правилницима да регулише и овај начин анкетирања и анализе података). Такође, Комисија врши упоређивање прикупљених података са подацима других сродних високошколских

установа, обавља периодичне провере и самовредновања нивоа квалитета рада установе. Комисија је укључена и у спровођење интерних и екстерних провера квалитета у циљу акредитације, надзора или реакредитације високошколске установе.

Стандард је испуњен у потпуности.

ПРЕПОРУКЕ

- Препорука је да се убудуће млађи наставници више ангажују на објављивању радова на SCI (SSCI) листи.
- Наставити са богаћењем и осавремењивањем библиотечког фонда. Обезбедити збирке текстова за припрему студената, за испите у електронској форми. Охрабрити наставнике да материјале за учење учине доступним студентима преко интернет странице факултета.
- Самовредновање, у наредној школској години, урадити електронски због економичности и ефикасности. Анкета, реализована међу студентима, показује да нису задовољни укључивањем студената, па би их требало више укључити у рад Комисија. Након Извештаја о самовредновању сачинити Акциони план са циљем унапређивања квалитета рада.
- Обезбедити упис зграде Факултета у земљишне књиге.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној дана 30. 09. 2021. године једногласно донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Основне академске студије (ОАС) – Андрагогија**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

16.

Ана Шијачки

Проф. др Ана Шијачки